

Na rokovanie vlády SR
Dňa 21. mája 2025
K materiálu č.10614/2025
K bodu č. 20

STANOVISKO

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699)

I.

Návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699) predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky podľa § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky podpredseda vlády a minister životného prostredia Slovenskej republiky Tomáš Taraba.

II.

V návrhu zákona je stanoveným cieľom zlepšiť ochranu prírody, zabezpečiť transparentnosť a predvídateľnosť právnych procesov, zároveň posilniť právnu istotu pre vlastníkov pozemkov a zjednodušiť administratívne postupy.

Predložený návrh zákona nebude mať žiadny vplyv na sociálne vzťahy, informatizáciu verejnej správy či manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Návrh zákona pozitívne ovplyvní podnikateľské prostredie najmä znížením administratívnej záťaže a zjednodušením procesov súvisiacich s nakladaním s pozemkami, či organizovaním činností v chránených územiach. Tieto zmeny posilnia právnu predvídateľnosť a uľahčia právne úkony, čo podporí efektívnejšiu spoluprácu podnikateľských subjektov s orgánmi ochrany prírody.

V oblasti životného prostredia má novela pozitívny dopad v podobe efektívnejšej ochrany prírody a krajiny, jasnejších pravidiel pre využívanie chránených území a posilnenia mechanizmov na obnovu prírodných hodnôt, vrátane podpory environmentálnej osvetly. Negatívne vplyvy môžu vzniknúť pri nedostatočnom dohľade nad aplikáciou výnimiek či zvýšenom využívaní území, čo by mohlo viesť k nepriamemu ohrozeniu prírodných hodnôt. Prijatím tejto právnej úpravy sa Slovenská republika priblíži k moderným európskym štandardom ochrany prírody a krajiny, pričom sa zabezpečí rovnováha medzi ochranou verejného záujmu a rešpektovaním práv súkromných vlastníkov.

Návrh zákona bude mať mierne negatívny vplyv na štátny rozpočet. Stanovuje odstupňované jednorazové odškodnenie oprávneným osobám na základe násobkov priemernej mesačnej mzdy, pričom zohľadňuje ich sociálnu a ekonomickú záťaž. Hoci má návrh zákona mierne negatívny vplyv na štátny rozpočet, zabezpečuje spravodlivé, transparentné a jednotné pravidlá uplatňovania nárokov.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, ako predkladateľ materiálu na rokovanie vlády Slovenskej republiky, k predloženému poslaneckému návrhu zákona zaujíma nasledovné stanovisko:

„Po posúdení predloženého návrhu zákona Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky konštatuje, že návrh zákona je spôsobilým naplniť ciele, ktoré si stanovuje.

Cieľom predkladaných zmien je vytvoriť právne prostredie, ktoré si vyžaduje verejný záujem na ochrane prírody s ochranou základných práv, najmä vlastníckeho práva.

Navrhované zmeny smerujú k posilneniu transparentnosti a predvídateľnosti právnych procesov, ako aj k zabezpečeniu proporcionality pri zásahoch do práv súkromných osôb. Osobitný dôraz sa kladie na podporu prístupu medzi štátom a vlastními pozemkov, na zníženie administratívnej záťaže a na zavedenie zrozumiteľných mechanizmov kompenzácie v prípadoch, keď je výkon vlastníckeho práva obmedzený v prospech verejného záujmu.

Návrh zákona zároveň prispieva k legislatívnej zrozumiteľnosti a prehľadnosti, čím posilňuje právnu istotu všetkých dotknutých subjektov a podporuje dôveru verejnosti v právny poriadok.

V čl. I návrhu zákona sa v rámci ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) navrhuje upraviť:

- regulácia hospodárskej činnosti na pozemkoch – ukladá sa povinnosť preukázať právny dôvod na užívanie pozemkov pred začatím hospodárskej činnosti a získať písomný súhlas vlastníka alebo správcu pozemku (nové ustanovenie v § 13 a § 14),*
- zmeny v regulácii pasenia zvierat – pre obmedzenia týkajúce sa pasenia hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách a ustajnenia mimo stavieb sa zavádza predchádzajúce písomné oznámenie orgánu ochrany prírody, ktorý môže činnosť obmedziť alebo zakázať, ak to vyžaduje ochrana prírody (novela v § 14 ods. 9),*
- zjednodušenie procedúr pre vlastníkov a správcov – zavádza sa mechanizmus pre správu a zriadenie území európskeho významu, ako aj postupy týkajúce sa spoluvlastníckych podielov v prípade spoločných nehnuteľností (§ 27),*
- úprava odškodnenia za škody – navrhuje sa zmena v spôsobe vyplácania odškodnenia za škodu spôsobenú určeným živočíchom, pričom sa zvyšujú výšky náhrad pre pozostalých (novela v § 99),*
- úpravy v starostlivosti o chránené územia – zohľadňuje sa potreba vypracovania programov starostlivosti pre rôzne chránené územia, ako sú národné parky, chránené krajinné oblasti a územia európskeho významu (novela v § 54),*
- zmeny v administratívnych procesoch – upravené sú podrobnosti týkajúce sa oznámení a písomných súhlasov na hospodárske činnosti, vypracovanie stanovísk a iné administratívne procedúry (novela v § 15, § 40, § 63).*

V čl. II návrhu zákona sa upravuje nadobudnutie účinnosti dňom vyhlásenia v zbierke zákonov.

Vzhľadom na vyššie uvedené Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky súhlasí s predloženým návrhom zákona a nevznáša k nemu žiadne vecné pripomienky.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky navrhuje iba pár nasledovných legislatívno-technických pripomienok, a to:

1. V čl. I návrhu zákona úvodnej vete sa za slovami „zákona č. 350/2024 Z. z.“ vypúšťa spojka „a“ a vkladá sa čiarka.
2. V čl. I návrhu zákona úvodnej vete sa za slová „zákona č. 335/2024 Z. z.“ dopĺňajú slová „a zákona č. 26/2025 Z. z.“.
3. V čl. II návrhu zákona sa slovo „zverejnenia“ nahrádza slovom „vyhlásenia“.

Pripomienkové konanie

Návrh zákona bol predmetom pripomienkového konania v dňoch od 14. apríla 2025 do 24. apríla 2025, v rámci ktorého bolo uplatnených 40 pripomienok, z toho 13 bolo zásadných. Boli uplatnené aj dve hromadné zásadné pripomienky. **Zásadné pripomienky** uplatnilo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (2), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (9) a Úrad vlády Slovenskej republiky (2). Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky sa so zásadnými pripomienkami nestotožňuje a neakceptuje ich. V zmysle čl. 32 ods. 3 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky uvádza Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky svoje odôvodnenie neakceptovania zásadných pripomienok.

Zásadné pripomienky Ministerstva obrany Slovenskej republiky:

„K bodu 14: § 40 ods. 1 prvá veta - Z navrhovaného znenia § 40 ods. 1 žiadame za slovom „činnosť“ vypustiť čiarku, ako aj slová „ktorú vykonáva alebo obstaráva organizácia ochrany prírody“. Túto pripomienku považuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky za zásadnú. Odôvodnenie: Ustanovenie § 40 ods. 1 patrí do časti zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov upravujúcej druhovú ochranu chránených rastlín, či chránených živočíchov, ktorá nie je viazaná na kategórie chránených území a týka sa všetkých pozemkov bez ohľadu na ich vlastníka. Drvivú väčšinu pozemkov, či už lesných alebo poľnohospodárskych obhospodarujú iné subjekty, ako sú organizácie ochrany prírody (t. j. Štátna ochrana prírody SR a správy národných parkov). Navrhované znenie § 40 ods. 1, podľa ktorého by činnosť na zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy mohla vykonávať len organizácia ochrany prírody, neopodstatnene predpokladá, že táto organizácia má dostatočné kapacity na plynulé vykonávanie potrebných opatrení, pričom prekážkou ich vykonania by mohla byť aj potreba získať predchádzajúci súhlas vlastníka pozemku na vstup na pozemok a na vykonanie určených činností. V prípade potreby vykonania činnosti vo vojenských obvodoch, na územiach slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu (ako napr. v priestoroch muničných skladov, či v objektoch osobitnej dôležitosti) by podľa navrhovaného znenia takúto činnosť mohla vykonávať nielen organizácia ochrany prírody, ale aj iná zmluvne zabezpečená právnická osoba, či organizácia neziskovej povahy (napr. BROZ, AEVIS, Daphne). V prípade činností slúžiacich na ochranu verejného zdravia alebo bezpečnosti ľudí je osobitne potrebné zabezpečiť ich vykonanie dostatočne operatívne a včas a takýto „sprostredkovateľský“ prístup by bol v rozpore s predmetom a poslaním opatrenia. Máme za to, že ak orgán ochrany prírody písomne určí, že je potrebné zabezpečiť danú činnosť, v rámci svojho rozhodovania by mal tiež zvážiť, či vlastník, resp. správca pozemku nie je spôsobilý uvedenú činnosť vykonať samostatne, a tak zabezpečiť včasné vykonanie činnosti, ochranu sledovaného verejného záujmu a zamedzenie ohrozenia predmetu ochrany.

K bodu 19: § 65a ods. 4 - V novelizačnom bode 19 upravujúcom § 65a ods. 4 žiadame slová „sa vkladá čiarka a slová „§ 26 ods. 5 a § 49 ods. 7““ nahradiť slovami „sa vkladajú slová „a § 49 ods. 7“. Túto pripomienku považuje Ministerstvo obrany Slovenskej republiky za zásadnú.

Odôvodnenie: Žiadame vypustiť odkaz na § 26 ods. 5, podľa ktorého „v chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany“. Predmetné ustanovenie tiež upravuje, že „na vykonanie náhodnej ťažby a opatrení na ochranu lesa v chránenom vtáčom území, v ktorom platí iný ako piaty stupeň ochrany, sa primerane vzťahujú ustanovenia § 14 ods. 6 a 7“. Už zo samotného znenia § 26 ods. 5 vyplýva, že sa jedná o činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany európskej sústavy chránených území, teda nejde o činnosti, ktoré sa vykonávajú v prospech ochrany tohto územia. Z uvedeného vyplýva, že činnosti musia byť posúdené podľa § 28 ods. 5 až 7, inak by mohli byť v rozpore s čl. 6 ods. 3 smernice Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín v platnom znení. Podľa § 28 ods. 5 akýkoľvek plán, program alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na územie európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na územie európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany. Bez posúdenia vplyvov nie je možné určiť, aký dosah môžu mať opatrenia vykonávané organizáciou ochrany prírody na predmety ochrany. Z tohto dôvodu nepovažujeme za prípustné, aby organizácia ochrany prírody pri vykonávaní náhodnej ťažby bola vyňatá z posudzovania možného poškodzovania sústavy NATURA 2000. Podotýkame, že organizácia ochrany prírody má takéto činnosti hrazené zo štátneho rozpočtu alebo z iných verejných zdrojov, pričom úpravou zákonnej výnimky by došlo k diskriminácii ostatných subjektov vykonávajúcich náhodné ťažby a umiestňujúcich drevo na trh, ktoré by bez tejto výhody strácali konkurencieschopnosť.“

Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zásadným pripomienkam Ministerstva obrany Slovenskej republiky:

K bodu 14: Navrhovaná zmena upravuje okruh osôb, ktorým môže byť predmetné určenie vydané. Určenie podľa predmetného ustanovenia predstavuje špecifický a zjednodušený nástroj na povoľovanie výnimiek zo zákazu z druhovej ochrany. Podľa navrhovaného znenia určenie už nebude možné vydať komukoľvek, ale výlučne iba odborným organizáciám ochrany prírody a krajiny, čím bude garantovaná najvyššia možná odbornosť v prípade realizácie zakázanej činnosti vo vzťahu k chráneným druhom.

Takto nastavený mechanizmus zaručuje, že výkon činností bude odborný, jednotný a v súlade s prioritami ochrany prírody, pričom organizácia ochrany prírody nesie zodpovednosť za riadne a včasné zabezpečenie potrebných opatrení vrátane komunikácie s vlastníkami pozemkov a inými dotknutými subjektmi.

V prípade akceptácie uvedenej pripomienky by bol oslabený systém ochrany tým, že by bol umožnený nekoordinovaný výkon opatrení rôznymi subjektmi, čo by mohlo viesť k nesúladu so zámermi ochrany chránených druhov a k riziku ohrozenia predmetu ochrany.

Na záver považuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky za dôležité konštatovať, že aj iné subjekty (FO a PO) sú oprávnené požiadať o povolenie výnimky zo zákazu z druhovej ochrany, avšak povolenie takejto výnimky podlieha správne konaniu, ktorého výsledkom je individuálny správny akt (rozhodnutie).

K bodu 19: Zachovanie odkazu na § 26 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. v novelizovanom ustanovení § 65a ods. 4 je odôvodnené potrebou zabezpečiť zákonné a efektívne vykonávanie činností, ktoré realizuje organizácia ochrany prírody a krajiny v chránených vtáčích územiach, najmä v prípadoch výskytu kalamít, invázných druhov alebo iných mimoriadnych situácií vyžadujúcich zásah v záujme ochrany prírody a krajiny. Ide o činnosti, ktoré sa vykonávajú výlučne v súlade s cieľmi ochrany príslušného územia.

Uvedené ustanovenie je osobitne významné z dôvodu, že chránené vtáčie územie ako územie patriace do sústavy Natura 2000 nemusí mať vyhlásený žiaden zo stupňov ochrany podľa § 11 až 16 zákona č. 543/2002 Z. z.. V takých prípadoch sa ochrana územia zabezpečuje výlučne prostredníctvom § 26 ods. 5, ktorý upravuje zákaz činností s možným negatívnym vplyvom a mechanizmus výnimiek pre náhodnú ťažbu a opatrenia na ochranu lesa, pričom výslovne stanovuje, že sa primerane použijú ustanovenia § 14 ods. 6 a 7. Vylúčenie tohto paragrafu zo znenia § 65a ods. 4 by prakticky znamenalo, že v týchto územiach by organizácia ochrany prírody nemohla vykonávať žiadne zásahy ani v prípadoch, keď sú nevyhnutné a odborne odôvodnené.

Zároveň sa zdôrazňuje, že zaradenie § 26 ods. 5 medzi ustanovenia, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa § 65a ods. 4, nezbavuje organizáciu ochrany prírody a krajiny povinnosti rešpektovať ciele ochrany území sústavy Natura 2000. Výnimka sa uplatňuje výlučne na činnosti vykonávané touto organizáciou vo verejnom záujme, s cieľom zabezpečenia alebo obnovy priaznivého stavu biotopov a druhov, a to v súlade s odborným stanoviskom príslušného orgánu ochrany prírody. Ide teda o opatrenia, ktoré nie sú svojou povahou porovnateľné s bežnou hospodárskou činnosťou iných subjektov.

Na záver Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky konštatuje, že predmetný návrh ustanovenia iba odstraňuje zjavný legislatívny nedostatok zákona č. 543/2002 Z. z..

Zásadné pripomienky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky:

„K bodom 1 a 7: § 13 ods. 1 a § 14 ods. 1 - V texte čl. 1 a 7 žiadame vypustiť slovo „preukázania“ alebo oba novelizačné body vypustiť.

Odôvodnenie: Z navrhovanej úpravy § 13 ods. 1 písm. c) a § 14 ods. 1 písm. m) vyplýva, že právny dôvod užívania by bolo potrebné „preukazovať“ orgánom ochrany prírody, pritom napríklad právo obhospodarovania lesných pozemkov je vedené prostredníctvom evidencie lesných pozemkov (§ 4 a nasl. zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov), preto takéto právo považujeme za preukázané a nie je potrebné ho osobitne „preukazovať“ ešte aj orgánom ochrany prírody. Ide o zbytočnú administratívnu a byrokratickú záťaž. Vypustením slova „preukázania“ sa pritom zachová zmysel a cieľ navrhovaného ustanovenia. K zváženiu vypustenia oboch novelizačných bodov: Navrhovanou úpravou sa fakticky zakazuje neoprávnené užívanie pozemku na hospodárske účely. Navyše sa navrhuje, aby aj pri existencii právneho dôvodu na užívanie (spravidla založenom na zmluvnom vzťahu vlastníka a užívateľa) sa vyžadoval predchádzajúci písomný súhlas vlastníka a správcu pozemku na vykonávanie činnosti. Zakázanie hospodárskej činnosti vo verejnom záujme – záujme ochrany prírody v druhom a treťom stupni ochrany musí byť konkretizované na príslušnú činnosť (okruh činností) a musí byť riadne odôvodnená primeranosť zakázania činnosti k povahe chráneného záujmu. Neoprávnené užívanie pozemku spadá do oblasti súkromnoprávných vzťahov, a preto nie je dôvodné, aby bolo upravené ako zákaz vo verejnom záujme v oblasti ochrany prírody a krajiny.

K bodu 2: § 13 ods. 2 písm. e) - Žiadame upraviť znenie novelizačného bodu 2 nasledovne: V § 13 ods. 2 písmeno e) znie: „e) košiaru alebo iného zariadenia okrem stavby na ochranu

hospodárskych zvierat⁴⁸⁾ pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek⁴⁹⁾ za hranicami zastavaného územia obce mimo dočasných alebo prenosných zariadení na ochranu včelstiev,“.

Odôvodnenie: Považujeme za vecne nedôvodné, aby sa v druhom stupni ochrany vyžadoval súhlas na zariadenia a košiare (ktoré sú zväčša dočasné alebo prenosné) na ochranu hospodárskych zvierat od jedného zvieraťa a súhlas na stavbu, keďže súhlas s umiestnením stavby sa vyžaduje až od tretieho stupňa ochrany. V kontexte platného znenia sa súhlas vzťahoval na stavbu používanú na ochranu zvierat pri ich pasení a nocovaní na ochranu pred nepriazňou počasia, teda nie stavbu na ustajnenie. Žiadame zachovať súčasný limit počtu zvierat nad 30 dobytčích jednotiek. Súčasne žiadame doplniť pre jednoznačnosť výnimku zo súhlasu pre včelín ako zariadenie na kočovanie včelstiev. Obmedzovanie kočovania včelstiev považujeme za zbytočné v rozpore so zmyslom a účelom predkladaného návrhu zákona.

Doplnenie nového bodu 8 - Za bod 7 žiadame vložiť nový bod 8, ktorý znie:

„8. V § 14 ods. 2 písm. i) sa bodka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájanú sa tieto slová „to neplatí, ak ide o vnadenie z dôvodu plnenia opatrení podľa osobitných predpisov. 56ab)“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 56ab) znie:

„56ab) Napríklad zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.“.

Odôvodnenie: V nevyhnutných prípadoch je potrebné s cieľom zabezpečenia odlovu živočíchov vykonať aj ich vnadenie. Pritom zabránenie zoonózam typu AMO, alebo plnenie mimoriadnych opatrení v prípade vyhlásenej mimoriadnej situácie nemá podliehať posúdeniu a povoľovaciemu konaniu okresného úradu v sídle kraja.

K bodu 11: § 19 ods. 2 prvá veta - Žiadame vypustiť bod 11.

Odôvodnenie: Predloženým návrhom sa jednoznačne stanovený cieľ ochrany národného parku, ako podmienky na vyhlásenie územia v kategórii národný park, menia. Návrh je v rozpore s Environmentálnou stratégiou SR 2030, schválenou uznesením vlády SR. Cieľ ochrany národného parku musí byť zákonom stanovený jednoznačne. V prípade, ak nemôže byť cieľ naplnený, je potrebné zvážiť opodstatnenosť zriadenia alebo zachovania národného parku v jeho doterajšom rozsahu (prispôbiť jeho hranice alebo výmeru tak, aby bol cieľ vyhlásenia splnený), alebo zvážiť vyhlásenie chráneného územia v inej kategórii (napr. prírodný park), ktorá má iný cieľ a kritériá ochrany územia.

K bodu 12: § 27 ods. 3 - V texte navrhovanej úpravy v bode 12 žiadame slová „známych vlastníkov“ nahradiť slovami „vlastníkov a správcov“ a vypustiť text za bodkočiarkou.

Odôvodnenie: Spresnenie, ktorým sa dosahuje účel navrhovanej úpravy. Rozhodovanie v prípade spoločných nehnuteľností upravuje osobitný predpis. Na mnohých spoločných nehnuteľnostiach nie je pozemkové spoločenstvo založené (resp. je nefunkčné alebo v likvidácii). Preto treba predmetnú vec riešiť cez všeobecné rozhodovanie spoluvlastníkov podľa § 139 Občianskeho zákonníka. Pozemkové spoločenstvo môže byť spoločenstvom pozostávajúcim z viacerých samostatných spoločných nehnuteľností alebo pozemkovým spoločenstvom so spoločne užívanou nehnuteľnosťou.

K bodu 14: § 40 ods. 1 prvá veta - Žiadame znenie novelizačného bodu 14 preformulovať takto:

„14. V § 40 ods. 1 znie:

„(1) Zákaz činnosti vo vzťahu k chráneným druhom, vybraným druhom rastlín a vybraným druhom živočíchov (§ 34 až 38) neplatí,

c) ak orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky, vopred písomne určí, že činnosť je potrebná na zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy, vybrané druhy rastlín, vybrané druhy živočíchov, ich biotopy, alebo na ochranu verejného zdravia či verejnej

bezpečnosti ľudí, alebo ak je táto činnosť potrebná na účely výskumu vykonávaného na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody [§ 9 ods. 1 písm. w)] v konaní podľa osobitného predpisu;56aa) ustanovenia odsekov 2 a 4 sa použijú rovnako, alebo d) ak ide o činnosti podľa § 34 ods. 1 písm. a) (zákaz vykopávať alebo ničiť chránenú rastlinu) alebo § 35 ods. 2 písm. b) a c) a

3. ide o činnosť súvisiacu s vykonávaním činnosti, ktorá bola povolená v rámci územnej ochrany orgánom ochrany prírody, pričom sa v konaní preukázalo, že činnosť nebude mať negatívny vplyv na populáciu dotknutého druhu a zároveň

4. na základe výsledku posudzovania vplyvov podľa osobitného predpisu64) nebude mať negatívny vplyv na predmet ochrany dotknutého územia a v prípade územia podľa § 28 ani na priaznivý stav predmetu jeho ochrany.“.

Odôvodnenie: Predloženým návrhom sa z navrhovanej prvej vety vypúšťajú slová „ktorú vykonáva alebo obstaráva organizácia ochrany prírody“, pritom § 40 ods. 1 sa vzťahuje k všeobecnej druhovej ochrane, bez viazanosti na druh pozemku, alebo vlastníctvo. Väčšinu pozemkov, či už lesných, alebo poľnohospodárskych obhospodarujú iné subjekty ako organizácia ochrany prírody. V prípade pôvodného návrhu by činnosť na zabezpečenie starostlivosti o chránené druhy, alebo ochranu verejného zdravia mohla zabezpečovať (alebo obstarávať) len organizácia ochrany prírody, čo nedáva zmysel najmä na pozemkoch, ktoré nemá v správe. Ak orgán ochrany prírody vydá predbežný súhlas, má za to, že činnosť je kompetentná vykonať osoba/subjekt, ktorá pozemok obhospodaruje. Ak nezdieľa názor, že subjekt je spôsobilý činnosť vykonať, tak buď činnosť „určenie“ nevydá, prípadne ho podmieni splnením podmienok, ktorou môže byť napríklad aj vykonanie odborne spôsobilou osobou. Zároveň sa návrhom na úpravu znenia zjednocuje, že pôvodná druhá veta neneguje možnosť vydania určenia podľa navrhovanej prvej vety, teda že vydané určenie podľa prvej vety nemusí zároveň spĺňať podmienku pôvodnej druhej vety. Pôjde napr. o stav, ako v súčasnosti vládou SR vyhlásená mimoriadna situácia (uznesenie vlády SR č. 182 z tohto roka) v súvislosti s ohrozením zdravia a života občanov medveďom, kedy sa nemajú ešte posudzovať dopady cez EIA podľa súčasného znenia § 40 ods. 1 písm. b).

Doplnenie nového novelizačného bodu 15 - Žiadame za bod 14 vložiť nový bod 15, ktorý znie:

„15. V § 40 ods. 2 sa za slovo „môže“ vkladajú slová „na základe žiadosti alebo z vlastného podnetu“.

Odôvodnenie: Vzhľadom na potrebu povoľovania výnimiek ex-offo najmä z dôvodu verejného záujmu, ohrozenia zdravia a života obyvateľov (napr. v prípadoch mimoriadnej situácie) je potrebné, aby orgány ochrany prírody mohli rozhodovať priamo, nielen na základe žiadosti (návrhové konanie).

K bodu 19: § 65a ods. 4 - V texte novelizačného bodu 19 žiadame vypustiť slová „§ 26 ods. 5 a“.

Odôvodnenie: Výnimku z uplatňovania § 26 ods. 5 pre organizácie ochrany prírody považujeme za neadekvátnu vo vzťahu k jej povahe. Už zo samotného znenia § 26 ods. 5 vyplýva, že ide o činnosti „ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany“, teda nie činnosti ktoré sa vykonávajú v prospech územia európskej sústavy. Je neprípustné, aby organizácia ochrany prírody bola vyvinená z potenciálne možného poškodzovania sústavy NATURA 2000. Z uvedeného vyplýva, že činnosť musí byť posúdená podľa § 28 ods. 5, 6, 7 inak by bola v rozpore s čl. 6 ods. 3 Smernice Rady č. 92/43/EHS z 21.mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Navyše organizácia ochrany prírody navrhovanou úpravou bude neprimerane zvýhodnená oproti iným obhospodarovateľom lesa

dokonca aj v tom istom území, ktorí budú musieť mať asanačnú ťažbu posúdenú, pričom organizácie ochrany prírody by mohli činnosť priamo vykonávať aj bez primeraného posúdenia.

K bodu 20: § 67 písm. c) bod 1 - Žiadame vypustiť bod 20.

Odôvodnenie: schvaľovanie programov starostlivosti o územia európskeho významu z hľadiska dôležitosti a osobitosti postavenia (plnenie záväzkov SR voči EÚ), ako aj možných dopadov (nielen stupne ochrany, ale aj možnosť úplného obmedzenia činnosti) je potrebné schvaľovať na úrovni vlády SR a to nielen v prípade ich prekryvu s veľkoplošnými chránenými územiami. Keďže dopady vyplývajúce z programov starostlivosti o územia európskeho významu sa uhrádzajú najmä z prostriedkov štátneho rozpočtu, resp. iných verejných zdrojov, je potrebné, aby vláda SR, ako garant zostavenia, predloženia, schválenia a plnenia schváleného štátneho rozpočtu mohla uvedené dopady kalkulovať v štátnom rozpočte na príslušné rozpočtové obdobie.“

Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zásadným pripomienkam Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky:

K bodom 1 a 7: Navrhovaná úprava § 13 ods. 1 písm. c) a § 14 ods. 1 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. reflektuje potrebu zabezpečiť, aby subjekty vykonávajúce činnosti v chránených územiach mali preukázateľný právny dôvod na užívanie dotknutého pozemku. Zámerom nie je spochybniť evidenciu práv podľa iných právnych predpisov (napr. zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov), ale zabezpečiť, aby mal orgán ochrany prírody k dispozícii relevantné údaje o oprávnení subjektu vykonávať činnosť v konkrétnom priestore a čase, a to najmä v prípadoch, kde nie je zřejmý právny dôvod z verejne dostupnej evidencie alebo vzniká pochybnosť o jeho aktuálnosti či rozsahu.

V praxi dochádza k situáciám, kedy sú niektoré činnosti vykonávané na pozemkoch bez súhlasu alebo vedomia vlastníka či správcu, prípadne bez platnej zmluvy. Výslovné uvedenie povinnosti preukázania právneho dôvodu užívania tak slúži ako preventívny nástroj na vylúčenie neoprávnených zásahov do chráneného územia.

K bodu 2: Navrhovaná úprava § 13 ods. 2 písm. e) je v súlade s cieľmi ochrany prírody a krajiny. Požiadavka na súhlas s umiestnením košiara alebo iného zariadenia na ochranu hospodárskych zvierat je nevyhnutná, pretože aj takéto zariadenia môžu mať vplyv na ochranné ciele chránených území. Tieto zariadenia, najmä ak sú trvalejšie alebo neprimerane veľké, môžu negatívne ovplyvniť biotopy alebo druhy, ktoré sú predmetom ochrany, a preto je potrebné zabezpečiť ich kontrolu.

Úprava nevyžaduje určenie limitu počtu zvierat, pretože aj v prípade, že ide o dočasné zariadenia, je potrebné zabezpečiť, aby činnosti, ktoré môžu mať vplyv na ochranu prírody, boli riadne regulované a kontrolované. Zohľadnenie ochrany prírody pri určovaní podmienok užívania pozemkov a zariadení je preto nevyhnutné pre dosiahnutie účelov zákona.

K doplneniu nového bodu 8: Navrhované doplnenie bodu 8 a zmena v § 14 ods. 2 písm. i) nie sú v súlade s cieľmi ochrany prírody a krajiny. Vnadenie zvierat je činnosť, ktorá môže mať vplyv na ekosystémy a ochranu prírody, a preto je potrebné, aby aj v prípadoch, keď je vykonávané v súlade s inými predpismi (napríklad zákonom č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov alebo zákonom č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov), podliehalo primeranej kontrole. Cieľom súhlasu a posudzovania je zabezpečiť, že takéto opatrenia budú vykonávané v súlade s ochranou prírody, predchádzajúc rizikám poškodenia prírodných biotopov.

K bodu 11: Navrhovaná úprava v čl. I. bode 11 - § 19 ods. 2 je v súlade s cieľmi legislatívy na ochranu prírody a krajiny, pričom neodporuje ustanoveniam Environmentálnej stratégie SR 2030. Cieľ ochrany národného parku, ktorý je podmienkou jeho vyhlásenia, nebol zákonom

nijako zrušený ani nebol neprimerane zmenený. Skôr je navrhované vyjadrenie flexibility, ktoré umožňuje flexibilnejší a efektívnejší prístup k ochrane prírodných hodnôt v rámci špecifických ekologických podmienok daného územia.

Základným cieľom národného parku je ochrana prírodných hodnôt, a to spôsobom, ktorý zabezpečuje udržateľnosť týchto hodnôt aj do budúcnosti. Navrhovaná úprava umožňuje prispôbiť ochranu konkrétnym výzvam a potrebám, ktoré môžu vzniknúť v priebehu času, čím sa zaručí, že ochrana prírody bude v súlade s aktuálnymi environmentálnymi, klimatickými a biodiverzitnými požiadavkami. Cieľom nie je zásadne zmeniť podstatu ochrany národných parkov, ale zabezpečiť, aby tieto územia mali flexibilný rámec pre efektívnu a adekvátnu ochranu prírodných hodnôt, ktoré sú predmetom ich ochrany.

K bodu 12: Navrhovaná úprava v § 27 ods. 3 reflektuje praktické potreby výkonu ochrany prírody a zároveň rešpektuje vlastnícke práva dotknutých subjektov. Pojem „známi vlastníci“ sa používa zámerne, keďže v mnohých prípadoch nie je možné jednoznačne identifikovať všetkých vlastníkov alebo správcov pozemkov, najmä ak ide o spoločné nehnuteľnosti s nejasnými alebo neúplnými údajmi v katastri nehnuteľností. Použitím formulácie „známi vlastníci“ sa umožňuje správnomu orgánu konať efektívne aj v prípadoch, keď nie je možné jednoznačne zistiť úplný okruh vlastníkov alebo keď je pozemkové spoločenstvo nefunkčné či neexistujúce.

Doplnenie pojmu „správcovia“ v tomto ustanovení nie je nevyhnutné, keďže povinnosti správcov sú v zákone upravené samostatne a v iných kontextoch. Taktiež návrh na vypustenie textu za bodkočiarkou nie je opodstatnený, keďže tento text precizuje situácie, pri ktorých sa uplatňuje postup pri spoločných nehnuteľnostiach.

K bodu 14: Navrhovaná zmena upravuje okruh osôb, ktorým môže byť predmetné určenie vydané. Určenie podľa predmetného ustanovenia predstavuje špecifický a zjednodušený nástroj na povoľovanie výnimiek zo zákazu z druhej ochrany. Podľa navrhovaného znenia určenie už nebude možné vydať komukoľvek, ale výlučne iba odborným organizáciám ochrany prírody a krajiny, čím bude garantovaná najvyššia možná odbornosť v prípade realizácie zakázanej činnosti vo vzťahu k chráneným druhom.

Takto nastavený mechanizmus zaručuje, že výkon činností bude odborný, jednotný a v súlade s prioritami ochrany prírody, pričom organizácia ochrany prírody nesie zodpovednosť za riadne a včasné zabezpečenie potrebných opatrení vrátane komunikácie s vlastníkmi pozemkov a inými dotknutými subjektmi.

Uvedená pripomienka by oslabil systém ochrany tým, že by umožnila nekoordinovaný výkon opatrení rôznymi subjektmi, čo by mohlo viesť k nesúladu so zámermi ochrany chránených druhov a k riziku ohrozenia predmetu ochrany.

Na záver považuje Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky za dôležité konštatovať, že aj iné subjekty (FO a PO) sú oprávnené požiadať o povolenie výnimky zo zákazu z druhej ochrany, avšak povolenie takejto výnimky podlieha správnomu konaniu, ktorého výsledkom je individuálny správny akt (rozhodnutie).

K doplneniu nového bodu 15: Navrhovaná úprava by predstavovala zásah do transponovaného ustanovenia zo smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica o biotopoch“), ktorá neustanovuje možnosť povoľovanie výnimiek ex-offo. Navrhované znenie zákona absolútne odporuje logike nastavenia zákona č. 543/2002 Z. z., ako aj smernice o biotopoch.

K bodu 19: Vyhodnotenie pripomienky je uvedené k pripomienke k čl. I bodu 19 návrhu zákona, ktorú uplatnilo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky.

K bodu 20: Schvaľovanie všetkých programov starostlivosti o územia európskeho významu na úrovni vlády Slovenskej republiky by výrazne zaťažilo legislatívny a rokovací

proces. Vzhľadom na vysoký počet týchto území (viac ako 500 lokalít), ktoré ešte nemajú schválený program starostlivosti by sa schvaľovací proces značne spomalil. To by viedlo k oneskoreniu plánovaného dokončenia schvaľovania týchto programov starostlivosti do roku 2028 vyplývajúce z porušenia záväzkov Slovenskej republiky voči Európskej únii č. 2019/2141, najmä v oblasti včasnej aktualizácie a implementácie manažmentových opatrení.

Programy starostlivosti nezavádzajú nové výdavky, ale slúžia ako podklad pre plánovanie možnej podpory z verejných alebo európskych finančných zdrojov, ako sú napríklad dotačné schémy. Rozhodnutia o výške a forme financovania sa prijímajú samostatne v rámci programových a rozpočtových dokumentov (napr. Spoločná poľnohospodárska politika, Program Slovensko, a pod.), ktoré sú schvaľované vládou Slovenskej republiky. Ak ide o aktivity financované zo štátneho rozpočtu, tieto sa zohľadňujú každoročne v pláne hlavných úloh príslušnej organizácie ochrany prírody.

Rovnako je dôležité zdôrazniť, že Európska komisia nezasahuje do schvaľovacích procesov jednotlivých členských štátov a neurčuje potrebu schválenia programov starostlivosti o územia európskeho významu na úrovni vlády Slovenskej republiky.

Zásadné pripomienky Úradu vlády Slovenskej republiky:

„K bodom 1 a 7: § 13 ods. 1a § 14 ods. 1 - Novelizačnými bodmi 1 a 7 predloženého návrhu predkladateľa rozširujú zákazy činnosti v územiach s druhým stupňom ochrany a tretím stupňom ochrany o zákaz vykonávať hospodársku činnosť na pozemkoch bez preukázania právneho dôvodu na ich užívanie a predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku, na ktorom sa má činnosť vykonávať. Máme za to, že cieľom tohto ustanovenia nie je záujem o zvýšenie ochrany prírody a krajiny ale zamedzenie situáciám, kedy hospodársku činnosť na pozemkoch vykonávajú subjekty, ktoré k týmto pozemkom nemajú príslušný právny titul. Takéto zamedzenie je potrebné, avšak podľa nášho názoru systémovo nepatrí do novelizovaného právneho predpisu ale zdokonalenie a transparentnenie užívacích vzťahov k pozemkom by mali riešiť iné právne predpisy. V súvislosti s tým dávam do pozornosti Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pripravovaný zákon o registri užívacích vzťahov k pozemkom, ktorý bude upravovať komplex legitímnych užívacích vzťahov k poľnohospodárskym pozemkom.

V súvislosti s časťou pripomienkovaných novelizačných bodov, vyžadujúcich na vykonávanie hospodárskej činnosti predchádzajúci písomný súhlas vlastníka alebo správcu pozemku, na ktorom sa má táto činnosť vykonávať namietame, že v prípade takých užívacích titulov ako je napr. nájom by to bolo zbytočné, nakoľko vlastní alebo správca pozemku uzatvárajú s užívateľom písomnú nájomnú zmluvu. Taktiež uvádzame, že právny poriadok SR upravuje určité legitímne užívacie tituly, ktoré nezávisia od vlastníka ako napr. užívanie podľa §12a až § 12c zákona č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskeho pozemku v znení neskorších predpisov.

K bodu 9: § 15 ods. 2 - V tomto novelizačnom bode je okrem iného navrhnuté z § 15 ods. 2 upravujúceho vyžadovanie súhlasu orgánu ochrany prírody na určené činnosti na území, v ktorom platí štvrtý stupeň ochrany vypustiť písmeno d), podľa ktorého sa takýto súhlas vyžaduje na chytanie, usmrtenie alebo lov živočíchov v mokradiach. V dôvodovej správe však predkladateľa neuvádzajú, či je vypustenie tohto ustanovenia zlučiteľné s Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému SR pristúpila 2. júla 1990. Žiadame, aby sa predkladateľa s touto otázkou vysporiadali.“

Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k zásadným pripomienkam Úradu vlády Slovenskej republiky:

K bodom 1 a 7: Navrhovaná úprava reflektuje potrebu zabezpečiť, aby subjekty vykonávajúce činnosti v chránených územiach mali preukázateľný právny dôvod na užívanie dotknutého pozemku. Zámerom nie je spochybniť evidenciu práv podľa iných právnych predpisov, ale zabezpečiť, aby mal orgán ochrany prírody k dispozícii relevantné údaje o oprávnení subjektu vykonávať činnosť v konkrétnom priestore a čase, a to najmä v prípadoch, kde nie je zrejmý právny dôvod z verejne dostupnej evidencie alebo vzniká pochybnosť o jeho aktuálnosti či rozsahu.

V praxi dochádza k situáciám, kedy sú niektoré činnosti vykonávané na pozemkoch bez súhlasu alebo vedomia vlastníka či správcu, prípadne bez platnej zmluvy. Výslovné uvedenie povinnosti preukázania právneho dôvodu užívania tak slúži ako preventívny nástroj na vylúčenie neoprávnených zásahov do chráneného územia.

K bodu 9: Slovenská republika pristúpila k Ramsarskému dohovoru dňa 02. júla 1990 ako súčasť Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ustanovenie § 15 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z., ktoré zavádza zákaz chytania, usmrcovania alebo lovu živočíchov v mokradiach so štvrtým stupňom ochrany, bolo zavedené až novelou účinnou od 01. januára 2020.

Uvedený zákaz (vzťahujúci sa na celé územie SR) sa v nasledovných rokoch preukázal ako zjavne neefektívny, zbytočne obmedzujúci a spôsobujúci nadmernú byrokratickú záťaž.

Ako efektívnejší nástroj na ochranu mokradí v štvrtom stupni ochrany, a to aj vo vzťahu k chráneným živočíchom a chráneným rastlinám, sa preukázalo uplatňovanie podľa ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z.. Postupom podľa vyššie uvedeného ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. sa stanovujú individuálne zákazy a obmedzenia (napr. zákaz chytania alebo lovu živočíchov) činnosti aj na mokradových lokalitách v štvrtom stupni ochrany, čím je zabezpečená efektívna ochrana týchto území.

Ramsarský dohovor zaväzuje zmluvné strany chrániť a udržateľne využívať všetky mokrade bez ohľadu na ich stupeň ochrany. Navrhované vypustenie predmetného ustanovenia teda nie je v rozpore, nakoľko bude ochrana mokradí naďalej zabezpečená inými ustanoveniami zákona - najmä všeobecnou ochranou druhov a biotopov. Zmena stavu mokrade je upravená v § 6 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z.

Obyčajné pripomienky uplatnili Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (1), Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (1), Ministerstvo financií Slovenskej republiky (1), Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky (1), Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (2), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (2), Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (3), Slovenské národné stredisko pre ľudské práva (8), Úrad vlády Slovenskej republiky (2), Štatistický úrad Slovenskej republiky (1), Verejnosť (5).

Záver:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky odporúča vláde Slovenskej republiky vysloviť **súhlas** s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699).“

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predložený návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699) na svojom rokovaní dňa 19. mája 2025 a odporučila vláde Slovenskej republiky **vysloviť súhlas s predloženým poslaneckým návrhom zákona s pripomienkami a upozorneniami uvedenými v časti IV. tohto stanoviska.**

IV.

Návrh

Stanovisko vlády Slovenskej republiky

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699)

Vláda Slovenskej republiky **súhlasí** s návrhom poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Milana GARAJA, Dagmar KRAMPLOVEJ a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (tlač 699) a **uplatňuje k nemu nasledovné pripomienky a upozornenia:**

K vlastnému materiálu

K čl. I

- V úvodnej vete je potrebné slová „zákona č. 350/2024 Z. z. a zákona č. 335/2024 Z. z.“ nahradiť slovami „zákona č. 335/2024 Z. z., zákona č. 350/2024 Z. z., zákona č. 26/2025 Z. z. a zákona č. 81/2025 Z. z.“.

K bodom 1 a 7

- V súvislosti s navrhovanou právnou úpravou v § 13 ods. 1 písm. c), ktorou sa navrhuje na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, zákaz „vykonávať hospodársku činnosť na pozemkoch bez preukázania právneho dôvodu na ich užívanie a predchádzajúceho písomného súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku, na ktorom sa má táto činnosť vykonávať“ poukazujeme na skutočnosť, že v platnom znení § 13 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú upravené zákazy výkonu konkrétnych činností všeobecne bez akejkoľvek dodatočnej podmienky. Navrhované doplnenie písmena c) do § 13 ods. 1 preto pôsobí nekoncepčne, keďže zákaz výkonu hospodárskej činnosti viaže na preukázanie právneho dôvodu a súhlasu vlastníka alebo správcu pozemku. Zároveň poukazujeme aj na skutočnosť, že z uvedeného znenia nie je zrejmé, čo sa pod „výkonom hospodárskej činnosti“ rozumie, čo by mohlo viesť k nejednoznačnému výkladu zákona pri jeho aplikácii. V nadväznosti na uvedené je preto potrebné prehodnotiť doplnenie predmetného zákazu do § 13 ods. 1, a v prípade, že je takáto úprava z vecného hľadiska potrebná, zvoliť inú vhodnú formu úpravy v tomto alebo inom vecne príslušnom zákone. Táto pripomienka platí primerane aj pre novelizačný bod 7.
- V súvislosti s písomným súhlasom vlastníka pozemku alebo správcu pozemku, ktorý sa na vykonávanie hospodárskej činnosti na pozemku podľa predloženého návrhu zákona bude vyžadovať, poukazujeme na neúčelnosť takéhoto ustanovenia, pokiaľ ide napríklad

o užívací titul – nájom, v prípade ktorého vlastník pozemku alebo správca uzatvárajú s užívateľom nájomnú zmluvu.

K bodu 6

- V súvislosti s navrhovanou úpravou v § 14 ods. 1 písmeno h), podľa ktorej sa navrhuje rozšíriť zákaz zbierania rastlín aj o zákaz zbierania húb na území, ktoré je v treťom stupni ochrany je potrebné upraviť znenie novelizačného bodu 6 vhodnejším spôsobom vo vzťahu k platnému zneniu § 2 ods. 2 písm. i) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je zadefinovaná „voľne rastúca rastlina (ďalej len „rastlina“)“ ako „jedinec rastlinného druhu alebo druhu húb...“. Z uvedeného teda vyplýva, že pod zavedenou legislatívnou skratkou „rastlina“ sú zahrnuté aj huby, a preto nie je potrebné a ani legislatívne správne uvádzať v tomto ustanovení aj zbieranie húb.

K bodu 9

- Poukazujeme na možný nesúlad navrhovaného ustanovenia § 15 ods. 2 s Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila dňa 2. júla 1990, a ktorý vo svojom článku 4 stanovuje, že „Každá zmluvná strana bude podporovať zachovanie mokradí a vodného vtáctva zriaďovaním mokradových chránených území, nech už sú zahrnuté do zoznamu alebo nie, a náležite sa postará o ich ochranu. Pokiaľ zmluvná strana zruší alebo obmedzí z naliehavých štátnych záujmov hranice mokrade zahrnutej do zoznamu, mala by túto stratu, nakoľko je to možné, nahradiť a mala by tiež vytvoriť náhradné chránené územie pre vodné vtáctvo a jeho ochranu, a to buď v rovnakej oblasti alebo inde, s rozlohou primeranou ploche pôvodnej lokality. Zmluvné strany budú usilovať svojou správou o zvyšovanie stavov vodného vtáctva vo vhodných mokradiach.“

Vypustenie požiadavky súhlasu na chytenie, usmrtenie alebo lov živočíchov v mokradiach, by mohlo znamenať ich svojvoľné chytenie a usmrcovanie, čo by nebolo v súlade s cieľmi a požiadavkami Ramsarského dohovoru. V nadväznosti na uvedené poukazujeme na to, že zohľadnenie a odôvodnenie predmetnej navrhovanej úpravy v osobitnej časti dôvodovej správy absentuje, a teda nie je zrejmé ako sa zabezpečí súlad s Ramsarským dohovorom, resp. či navrhovaná úprava (vypustenie písmena d) z § 15 ods. 2) je s týmto dohovorom zlučiteľná.

K bodu 11

- Úpravou prvej vety v § 19 ods. 2 sa navrhuje, že „Cieľom ochrany národného parku je zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov spravidla na troch štvrtinách územia národného parku.“ Vo vzťahu k platnému zneniu § 19 ods. 2 prvej vety zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v ktorom je jednoznačne upravené, že ochrana národného parku sa má týkať najmenej troch štvrtín územia národného parku je navrhovaná úprava v tomto novelizačnom bode pomerne nejednoznačná, pričom predmetné ustanovenie stráca normatívny charakter. Z dôvodu právnej istoty, ako aj budúceho výkladu a aplikácie právnej normy je preto potrebné prehodnotiť znenie tejto úpravy.

K bodu 12

- Je potrebné slová „pripájajú vety“ nahradiť slovami „pripája táto veta“ a v časti vety za bodkočiarkou slová „v prípade, ak sa jedná“ nahradiť slovami „ak ide“.
- Znenie § 27 ods. 3 je potrebné terminologicky zosúladiť s platným znením zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny (§ 27), v zmysle ktorého sa územie európskeho významu nezriaďuje, ale vyhlasuje.
- V úvodnej vete k citácii poznámky pod čiarou k odkazu 64ab je potrebné vypustiť okružlu zátvorku a na konci citácie poznámky pod čiarou k odkazu 64ab pripojiť slová „v znení neskorších predpisov“.

K bodu 14

- V § 40 ods. 1 prvej vete je potrebné slovo „či“ nahradiť slovom „alebo“.
- V § 40 ods. 1 časti vety za bodkočiarkou je potrebné slová „ustanovenia odsekov 2 a 4 sa použijú rovnako“ nahradiť slovami „ustanovenie odseku 2 sa použije rovnako“.

K bodu 15

- Poukazujeme na to, že úprava uvedená v tomto novelizačnom bode je v rozpore so znením dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu, v ktorej sa uvádza, že „Navrhovaná úprava v § 48 ods. 1 umožňuje orgánu ochrany prírody uložiť za protiprávny výrub drevín nielen finančnú náhradu, ale aj primeranú náhradnú výsadbu.“ V nadväznosti na uvedené je potrebné uvedený rozpor odstrániť buď úpravou dôvodovej správy alebo znenia novelizačného bodu 15.

K bodu 16

- V tomto novelizačnom bode je potrebné slovo „veta“ nahradiť slovami „časť vety“ a slovo „vypracúvajú“ nahradiť slovom „vypracúva“.

K bodu 17

- V tomto novelizačnom bode je potrebné za slová „ods. 20“ vložiť slová „prvej vete“.

K bodu 18

- V tomto novelizačnom bode je potrebné slovo „slovami“ nahradiť slovom „slová“ a za slovo „alebo“ vložiť slovo „ak“.

K bodu 19

- Upozorňujeme, že v osobitnej časti dôvodovej správy k bodu 19 absentuje informácia, že napriek zavedeniu výnimky zo zákazu podľa § 26 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny budú v chránenom vtáčom území vykonávané len činnosti, ktoré nebudú mať negatívny vplyv na predmet ochrany a to už zo samotnej podstaty činnosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky.

K bodu 20

- V tomto novelizačnom bode je potrebné slová „bode 1“ nahradiť slovami „prvom bode“ a slovo „slovami“ nahradiť slovom „slová“.

K bodu 28

- V poznámke pod čiarou k odkazu 118e je potrebné vypustiť slová „v znení neskorších predpisov“.

K bodu 29

- V § 104m je potrebné slová „pred účinnosťou“ nahradiť slovami „pred nadobudnutím účinnosti“ a slová „po účinnosti“ nahradiť slovami „po nadobudnutí účinnosti“.

K čl. II

- S ohľadom na § 19 ods. 6 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého právny predpis, ktorý má podľa doložky vplyvov alebo analýzy vplyvov vplyv na podnikateľské prostredie, môže nadobudnúť účinnosť len 1. januára alebo 1. júla príslušného kalendárneho roka, pričom pri stanovení dátumu nadobudnutia jeho účinnosti sa dbá na to, aby bola zabezpečená primeraná legisvakancia, je potrebné upraviť účinnosť predloženého návrhu zákona.

K vplyvom na štátny rozpočet

- V súvislosti s predloženým poslaneckým návrhom zákona sa v priloženej doložke vybraných vplyvov a všeobecnej časti dôvodovej správy uvádza, že predmetný návrh zákona bude mať negatívny vplyv na štátny rozpočet, ktorý ale nie je kvantifikovaný a nie je uvedený ani návrh jeho rozpočtového krytia. Vzhľadom na uvedené je potrebné upozorniť, že v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov musia byť pri návrhoch zákonov predkladaných na rokovanie Národnej rady SR uvedené a zdôvodnené ich predpokladané finančné dôsledky na rozpočet verejnej správy a predpokladané dôsledky na dodržanie limitu verejných výdavkov, a to nielen na bežný rok, ale aj na tri nasledujúce rozpočtové roky. Spolu s tým musia byť uvedené aj návrhy na úhradu zvýšených výdavkov.

V Bratislave 21. mája 2025